

Plan för samhällsorientering i Ragunda kommun

Bakgrund

Samhällsorientering är en utbildningsinsats för nyanlända invandrare. Utbildningen är ett kommunalt uppdrag som preciseras i förordning (2010:1138) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare samt genom lag (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare. Enligt förordningen är kommunen skyldig att ha en plan för samhällsorientering där innehåll och omfattning ska framgå. Planen ska revideras vid behov där hänsyn ska tas till nya förutsättningar och hur genomförandet fungerat. Tidigare har samhällsorienteringen i Ragunda kommun genomförts av Jämtlands Gymnasium Vuxenskolan på uppdrag av Ragunda kommun. Från och med år 2021 ansvarar Arbetsmarknad- och Integrationsenheten på Ragunda kommun för genomförandet av samhällsorienteringen.

Syfte

Syftet med samhällsorienteringen är att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet. Samhällsorienteringen ska ge en grundläggande förståelse för det svenska samhället och lägga en grund för fortsatt kunskapsinhämtande. Målen är att deltagarna utvecklar kunskap om de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna, om den enskildes rättigheter och skyldigheter i övrigt, om hur samhället är organiserat samt om praktiskt vardagsliv.

Målgrupp

Två målgrupper omfattas:

- Nyanlända invandrare som omfattas av förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
- Nyanlända invandrare som omfattas av lag (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare.

Det betyder att kommunen är skyldig att erbjuda samhällsorientering till personer i åldern 18–64 år som nyligen har beviljats uppehållstillstånd. Det innefattar anhöriginvandrare samt personer som har en etableringsplan från Arbetsförmedlingen. Personen ska vara folkbokförd i kommunen och samhällsorienteringen ska erbjudas inom tre år från första folkbokföringsdatum. Samhällsorientering omfattar inte medborgare från ett EES-land eller Schweiz eller

gymnasiestuderande, arbetskraftsinvandrare eller gäststuderande/gästforskare.

Omfattning

Samhällsorienteringen omfattar minst 100 timmar och ska kunna kombineras med arbete, studier och andra aktiviteter för att underlätta och påskynda etableringen i arbetslivet.

Tidsperiod

Kursen startar löpande och målet är att samtliga ska ha genomfört utbildningen inom ett år från att de anlänt till kommunen. Samhällsorienteringen ska i första hand ges dagtid vid ett tillfälle per vecka à tre timmar, vilket innebär en kurslängd på cirka 34 veckor. Samhällsorienteringens upplägg ska möjliggöra att en deltagare kan påbörja eller återuppta undervisningen löpande om det till exempel blir aktuellt med flytt till annan kommun. Möjlighet till flexibla lösningar ges utifrån efterfrågan.

Innehåll

Samhällsorienteringens innehåll utgår från de områden förordningen (2010:1138) föreskriver:

1. Att komma till Sverige
2. Att bo i Sverige
3. Att försörja sig och utvecklas i Sverige
4. Individens rättigheter och skyldigheter
5. Att bilda familj och leva med barn i Sverige
6. Att påverka i Sverige
7. Att vårda sin hälsa i Sverige
8. Att åldras i Sverige

Utförare

I Ragunda kommun har Arbetsmarknads- och Integrationsenheten (AMI) det samordnande ansvaret för samhällsorienteringen. AMI ansvarar för att nyanlända invandrare inom målgruppen erbjuds möjlighet till samhällsorientering på plats eller på distans. Samhällsorienteringen leds av samhällskommunikatörer med lämplig pedagogisk utbildning eller erfarenhet och ämneskunskap. För personer med etableringsplan samarbetar AMI med Arbetsförmedlingen för att motivera och möjliggöra till deltagande i kursen. Samhällsorienteringen genomförs på modersmålet och är en webbaserad samhällsorientering. Utbildningen utförs av samhällskommunikatörer på Blekinge integrations- och utbildningscenter.

Språk

Samhällsorienteringen ska i första hand ges på deltagarens modersmål eller annat språk som deltagaren behärskar väl. I de fall då det inte är möjligt att genomföra samhällsorienteringen på modersmål kommer den att ges på lätt svenska. Vid behov kan tolk anlitas.

Metod och material

Samhällsorienteringen bedrivs i grupper om cirka 7–20 personer. Undervisningen utgår från informations- och metodmaterialet ”Om Sverige” som finns tillgängligt på www.informationsverige.se. Materialet anpassas efter deltagarnas behov och förkunskaper med fokus på dialog och reflektion. Utifrån gruppens önskemål och kommunikatörernas förslag planeras studiebesök. Det exakta innehållet och omfattningen samt i vilken ordning de olika områdena behandlas anpassas efter deltagarna och förutsättningarna.

Intyg

Efter avslutad kurs utfärdas ett deltagarintyg. Delintyg utfärdas på begäran med bilaga om genomförda områden. Ett delintyg kan till exempel vara aktuellt vid flytt och personen vill återuppta kursen i en annan kommun.

Samarbete

Arbetsmarknad- och Integrationsenheten är i kontakt med andra kommuner i länet för att utbyta erfarenheter och möjliggöra samarbete, bland annat via Länsstyrelsen Jämtlands län som enligt förordningen (2010:1138) ska främja och stödja samarbete mellan kommuner om samhällsorientering.

Uppföljning

Arbetsmarknad- och Integrationsenheten följer undervisningsprocessen och säkerställer kvalitén i upplägget och genomförandet av undervisningen. Under pågående kurs har deltagarna möjlighet att påverka innehållet inom respektive område då kommunikatörens utgångsläge är gruppens behov och sammansättning. Efter avslutad kurs genomförs deltagarutvärdering som ligger till grund för utveckling. Årlig återsrapportering sker till Länsstyrelsen kring antal deltagare, omfattning på samhällsorienteringen och dess innehåll.